

Přehled obsahu

	str.	mrg. č.
Úvod	V	
Autoři jednotlivých kapitol a oddílů	VII	
O autorech	IX	
Přehled obsahu	XI	
Obsah	XIII	
Seznam použitých zkratk	XXIII	
Předmluva	XXIX	
A. Obecná část práva životního prostředí	1	
Kapitola I. Základy ochrany životního prostředí	3	1
Kapitola II. Právo životního prostředí	25	
Oddíl 1. Úvodní poznámky a historický vývoj	25	78
Oddíl 2. Předmět a systém	28	84
Oddíl 3. Prameny	32	100
Oddíl 4. Nástroje ochrany	36	109
Oddíl 5. Ústavní základy	45	150
Oddíl 6. Hlavní zásady	47	157
Kapitola III. Organizace ochrany životního prostředí	53	173
Kapitola IV. Právní odpovědnost při ochraně životního prostředí	63	209
Kapitola V. Ochrana životního prostředí v mezinárodním a komunitárním právu	85	
Oddíl 1. Mezinárodní právo životního prostředí	85	284
Oddíl 2. Právo životního prostředí v Evropské unii	128	426
B. Zvláštní část práva životního prostředí	173	
Kapitola VI. Prostředky ochrany životního prostředí	175	
Oddíl 1. Územní plánování	175	590

	str.	mrg. č.
Oddíl 2. Posuzování vlivů na životní prostředí	185	631
Oddíl 3. Integrovaná prevence a snižování znečištění	197	671
Oddíl 4. Informace a účast veřejnosti v ochraně životního prostředí	203	694
Kapitola VII. Ochrana složek životního prostředí a ekosystémů	217	
Oddíl 1. Ochrana ovzduší a ozónové vrstvy Země	217	753
Oddíl 2. Ochrana vody	233	807
Oddíl 3. Ochrana půdy	252	858
Oddíl 4. Ochrana lesa	273	934
Oddíl 5. Ochrana přírody a krajiny	289	1003
Oddíl 6. Ochrana rostlinstva a živočišstva	333	1100
Kapitola VIII. Ochrana před zdroji ohrožení životního prostředí	353	
Oddíl 1. Odpady a obaly	353	1157
Oddíl 2. Záření	375	1218
Oddíl 3. Hluk a vibrace	389	1246
Oddíl 4. Geneticky modifikované organismy	396	1260
Oddíl 5. Chemické látky a přípravky	408	1284
Oddíl 6. Živelní pohromy	421	1333
Kapitola IX. Právní úprava ochrany životního prostředí v rámci jiných lidských činností	427	
Oddíl 1. Ochrana životního prostředí a ochrana lidského zdraví ..	427	1355
Oddíl 2. Ochrana životního prostředí a památková péče	438	1374
Oddíl 3. Ochrana životního prostředí v hornictví	452	1399
Oddíl 4. Ochrana životního prostředí v rámci zemědělství	463	1426
Oddíl 5. Ochrana životního prostředí v energetice	472	1440
Oddíl 6. Ochrana životního prostředí v dopravě	481	1472
Zusammenfassung	489	
Seznam použité literatury	497	
Ostatní prameny	502	
Internetové prameny	502	
Věcný rejstřík	505	

	str.	mrg. č.
4.4. Základní cíle a směry české právní úpravy	470	1436
Oddíl 5. Ochrana životního prostředí v energetice	472	
5.1. Úvodní poznámky	472	1440
5.2. Prameny a základní směry právní úpravy	474	1446
5.3. Související problematika	480	1467
Oddíl 6. Ochrana životního prostředí v dopravě	481	
6.1. Úvodní poznámky	481	1472
6.2. Hlavní prameny právní úpravy	483	1481
6.3. Některé aspekty právních úprav týkající se životního prostředí	483	1482
6.4. Orgány státní správy dopravy	486	1491
Zusammenfassung	487	
Seznam použité literatury	495	
Ostatní prameny	500	
Internetové prameny	500	
Věcný rejstřík	503	
CIŽPZ	– zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa	
EIAZ	– zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí	
GMOZ	– zákon č. 153/2000 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty a o změně některých souvisejících zákonů	
HorČlnZ	zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o Státní báňské správě	
HorZ	zákon č. 44/1988 Sb., zákon o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)	
ChemLPZ	– zákon č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a přípravcích a o změně některých dalších zákonů	
IPPCZ	– zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci)	

Obsah

str. mrg. č.

Úvod	V
Autoři jednotlivých kapitol a oddílů	VII
O autorech	IX
Přehled obsahu	XI
Obsah	XIII
Seznam použitých zkratk	XXIII
Předmluva M. Kloepfera	XXIX

A. OBECNÁ ČÁST PRÁVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kapitola I. Základy ochrany životního prostředí 3

1.1. Životní prostředí, příčiny a potřeba jeho ochrany	3	1
1.2. Vývoj stavu životního prostředí	5	9
1.3. Trvale udržitelný rozvoj	6	14
1.4. Globální problémy a životní prostředí	7	18
1.5. Prostředky ochrany životního prostředí	8	22
1.6. Ekologická politika	9	27
1.6.1. Ekologická politika Evropských společenství	10	29
1.6.2. Státní ekologická politika České republiky	20	64

Kapitola II. Právo životního prostředí 25

Oddíl 1. Úvodní poznámky a historický vývoj	25	78
Oddíl 2. Předmět a systém	28	84
Oddíl 3. Prameny	32	100
Oddíl 4. Nástroje ochrany	36	109
Oddíl 5. Ústavní základy	45	150
Oddíl 6. Hlavní zásady	47	157

Kapitola III. Organizace ochrany životního prostředí 53

3.1. Institucionální zajištění ochrany životního prostředí	53	173
3.2. Orgány státní správy a územní samosprávy	54	176
3.2.1. Ústřední orgány státní správy	54	177

3.2.2. Regionální a místní státní správa ochrany životního prostředí	56	185	631
3.2.3. Speciální orgány státní správy ochrany životního prostředí	58		194
3.2.4. Veřejné stráže v ochraně životního prostředí	60		203

Kapitola IV. Právní odpovědnost při ochraně životního prostředí 63

4.1. Odpovědnost a ochrana životního prostředí	63		209
4.2. Ekologickoprávní odpovědnost	64		212
4.3. Delikt ní odpovědnost v ochraně životního prostředí	65		214
4.3.1. Trestněprávní odpovědnost a ochrana životního prostředí	65		215
4.3.2. Odpovědnost za správní delikty proti životnímu prostředí	69		231
4.4. Právní odpovědnost za ztráty na životním prostředí	72		243
4.4.1. Právní odpovědnost za ztráty na životním prostředí v mezinárodním a komunitárním právu	73		245
4.4.2. Právní odpovědnost za škody na životním prostředí	75		254
4.4.3. Právní odpovědnost za ekologickou újmu	77		262
4.5. Odpovědnost za historické škody na životním prostředí	80		273
4.6. Ekonomické zajištění odpovědnosti	81		276
4.7. Společné a závěrečné poznámky	82		279

Kapitola V. Ochrana životního prostředí v mezinárodním a komunitárním právu 85

Oddíl 1. Mezinárodní právo životního prostředí	85		
1.1. Příčiny a cíle ochrany životního prostředí na mezinárodní úrovni	85		284
1.2. Vývoj mezinárodněprávní ochrany životního prostředí	87		288
1.3. Prameny mezinárodního práva životního prostředí	99		327
1.4. Subjekty působící v oblasti mezinárodní ochrany životního prostředí	104		346
1.5. Prosazování mezinárodního práva životního prostředí	110		365
1.6. Právní režim moře a Antarktidy z hlediska jejich ochrany	115		384
1.7. Mezinárodní právo životního prostředí a český právní řád	124		413
Oddíl 2. Právo životního prostředí v Evropské unii	128		426
2.1. Prameny komunitárního práva životního prostředí	128		427

	str.	mrg. č.
2.1.1. Primární právo	129	428
2.1.2. Mezinárodní úmluvy	130	431
2.1.3. Sekundární právo	130	433
2.2. Cíle, základní principy a podmínky ochrany životního prostředí v komunitárním právu	135	457
2.2.1. Cíle ochrany životního prostředí	136	459
2.2.2. Základní principy	138	464
2.2.3. Podmínky	141	478
2.3. Subjekty	143	484
2.3.1. Evropská komise	143	485
2.3.2. Evropský parlament a Rada	145	491
2.3.3. Hospodářský a sociální výbor, Výbor regionů	146	495
2.3.4. Evropský soudní dvůr	147	496
2.3.5. Ostatní subjekty	148	501
2.4. Nástroje ochrany	149	504
2.4.1. Právní nástroje	149	506
2.4.2. Koncepční nástroje	149	507
2.4.3. Administrativní nástroje	151	515
2.4.4. Ekonomické nástroje	154	524
2.5. Legislativní proces	155	530
2.5.1. Právní základ legislativního procesu	156	531
2.5.2. Rozhodování v jednotlivých oblastech	158	537
2.6. Implementace práva životního prostředí ES	159	540
2.6.1. Implementace komunitárních environmentálních norem ..	159	540
2.6.2. Vynucování a sankce	164	560
2.6.3. Institucionální zajištění implementace	166	568
2.7. Přidružení České republiky k Evropské unii v oblasti životního prostředí	166	571
2.7.1. Evropská dohoda	166	571
2.7.2. Institucionální rámec přidružení	169	578

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST PRÁVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kapitola VI. Prostředky ochrany životního prostředí 175

Oddíl 1. Územní plánování	175	
1.1. Prameny právní úpravy	175	590
1.2. Účel a cíl územního plánování	175	591
1.3. Nástroje územního plánování	177	598

	str.	mrg. č.
1.4. Orgány územního plánování	180	613
1.5. Ochrana životního prostředí při pořizování územně- plánovací dokumentace	181	618
1.6. Ochrana životního prostředí v územním řízení	184	627
Oddíl 2. Posuzování vlivů na životní prostředí	185	
2.1. Úvodní poznámky	185	631
2.2. Mezinárodněprávní dokumenty	186	635
2.3. Právní úprava v Evropské unii	187	639
2.4. Právní úprava posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí	188	642
2.5. Právní úprava posuzování vlivu záměrů na životní prostředí	190	646
2.5.1. Předmět a způsob posuzování	190	648
2.5.2. Proces posuzován	192	654
Oddíl 3. Integrovaná prevence a snižování znečištění	197	
3.1. Úvodní poznámky	197	671
3.2. Mezinárodní a komunitární právní úprava	198	674
3.3. Prameny právní úpravy	199	674
3.4. Cíl a základní směry právní úpravy	200	678
Oddíl 4. Informace a účast veřejnosti v ochraně životního prostředí	203	
4.1. Úvodní poznámky	203	694
4.2. Mezinárodněprávní dokumenty	204	697
4.3. Právní úprava v Evropské unii	205	704
4.4. Právní úprava práva na informace o životním prostředí	206	705
4.5. Právní úprava účasti veřejnosti	209	725

Kapitola VII. Ochrana složek životního prostředí a ekosystémů 217

Oddíl 1. Ochrana ovzduší a ozónové vrstvy Země	217	
1.1. Předmět ochrany	217	753
1.2. Příčiny a cíle ochrany	218	755
1.3. Prameny právní úpravy	219	758
1.4. Mezinárodněprávní dokumenty	220	761
1.5. Právní úprava v Evropské unii	223	778
1.6. Organizace státní správy v ochraně ovzduší	226	781
1.7. Ochrana ovzduší	227	783
1.8. Ochrana ozónové vrstvy Země	231	801
Oddíl 2. Ochrana vody	233	
2.1. Cíle a příčiny ochrany	233	807

	str.	mrg. č.
2.2.	Předmět ochrany	235 812
2.3.	Právní úprava v Evropské unii	236 815
2.4.	Mezinárodněprávní dokumenty	238 819
2.5.	Prameny právní úpravy	239 822
2.6.	Hlavní směry a prostředky právní úpravy	241
2.6.1.	Nástroje ochrany	241 824
2.6.2.	Ochrana kvality vod	243 832
2.6.3.	Územní ochrana vod	244 836
2.6.4.	Zvláštní ochrana vodních útvarů	246 841
2.6.5.	Ochrana vodních toků	247 845
2.6.6.	Poplatky	249 849
2.7.	Odpovědnost v ochraně vod	251 854
2.8.	Organizace státní správy	251 856
Oddíl 3.	Ochrana půdy	252
3.1.	Předmět ochrany	252 858
3.2.	Příčiny a cíle ochrany	253 860
3.3.	Mezinárodněprávní dokumenty	253 862
3.4.	Právní úprava v Evropské unii	254 863
3.5.	Prameny právní úpravy	254 864
3.6.	Ochrana zemědělského půdního fondu	255 869
3.7.	Dozor v ochraně zemědělského půdního fondu	264 897
3.8.	Odpovědnost v ochraně zemědělského půdního fondu	265 899
3.9.	Ochrana pozemků určených k plnění funkcí les	265 901
3.10.	Organizace státní správy v ochraně půdy	271 924
3.11.	Ochrana půdy při pozemkových úpravách	271 926
3.12.	Ochrana půdy v ochraně vod, přírody a krajiny	273 930
Oddíl 4.	Ochrana lesa	273
4.1.	Předmět ochrany	274 934
4.2.	Příčiny ochrany	274 937
4.3.	Cíle ochrany	274 941
4.4.	Mezinárodněprávní dokumenty a mezinárodní spolupráce	276 943
4.5.	Právní úprava v Evropské unii	276 946
4.6.	Prameny právní úpravy	277 948
4.7.	Hlavní směry a prostředky právní úpravy	278 951
4.8.	Dozor v ochraně lesa	285 988
4.9.	Odpovědnost v ochraně lesa	286 993
4.10.	Organizace státní správy	288 1002
Oddíl 5.	Ochrana přírody a krajiny	289
5.1.	Příčiny, účel a vývoj právní úpravy	289 1003
5.2.	Mezinárodněprávní dokumenty	293 1012

	str.	mrg. č.
5.3. Právní úprava v Evropské unii	305	1031
5.4. Prameny právní úpravy	309	1042
5.5. Předmět, prostředky a hlavní směry právní úpravy	310	1044
5.5.1. Obecná ochrana přírody a krajiny	311	1047
5.5.2. Zvláštní ochrana přírody a krajiny	315	1058
5.5.3. Právní nástroje ochrany přírody	326	1085
5.5.4. Výkon vlastnického práva a jeho omezení z důvodu ochrany přírody a krajiny	331	1098
5.6. Organizace ochrany přírody	332	1099
Oddíl 6. Ochrana rostlinstva a živočišstva	333	
6.1. Příčiny, cíle a vývoj právní úpravy	333	1100
6.2. Mezinárodněprávní dokumenty	335	1104
6.3. Právní úprava v Evropské unii	336	1105
6.4. Hlavní směry a prostředky právní úpravy	337	1112
6.4.1. Obecná ochrana biodiverzity rostlin a živočichů	339	1117
6.4.2. Ochrana druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v rámci mezinárodního obchodu	339	1118
6.4.3. Ochrana zvířat proti týrání	341	1123
6.4.4. Veterinární péče	343	1132
6.4.5. Rostlinolékařská péče	344	1135
6.4.6. Ochrana zvířat v rámci myslivosti, rybářství a včelařství	346	1142
6.5. Odpovědnost na úseku ochrany rostlin a živočichů	350	
6.5.1. Delikttní odpovědnost	350	1153
6.5.2. Náhrada škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy	352	1155

Kapitola VIII. Ochrana před zdroji ohrožení životního prostředí

Oddíl 1. Odpady a obaly	353	
A. Odpad	353	
1.1. Úvodní poznámky	353	1157
1.2. Mezinárodněprávní dokumenty	354	1158
1.3. Právní úprava v EU	354	1160
1.4. Prameny právní úpravy	358	1165
1.5. Účel a cíl právní úpravy	358	1167
1.6. Hlavní směry a prostředky právní úpravy	359	1172
1.7. Veřejná správa v odpadovém hospodářství	367	1197
B. Obaly	368	
1.8. Úvodní poznámky	368	1199

	str.	mrg. č.	
1.9.	Prameny právní úpravy	368	1201
1.10.	Právní úprava v Evropské unii	369	1202
1.11.	Účel a cíl právní úpravy	369	1204
1.12.	Státní správa v nakládání s obal	377	1217
Oddíl 2.	Záření	375	1218
2.1.	Ionizující záření	375	
2.1.1.	Předmět, příčiny a cíle právní úpravy	375	1219
2.1.2.	Mezinárodněprávní dokumenty	376	1221
2.1.3.	Právní úprava v Evropské unii	379	1227
2.1.4.	Prameny právní úpravy	381	1230
2.1.5.	Právní úprava ochrany před ionizujícím zářením	382	1232
2.1.6.	Právní odpovědnost při nakládání se zdroji ionizujícího záření	387	1243
2.1.7.	Organizace státní správy	387	1244
2.2.	Neionizující záření	388	1245
Oddíl 3.	Hluk a vibrace	389	
3.1.	Hluk	389	
3.1.1.	Předmět, příčiny a cíle právní úpravy	389	1246
3.1.2.	Právní úprava v Evropské unii	390	1250
3.1.3.	Prameny a principy právní úpravy	393	1254
3.2.	Vibrace	395	1258
Oddíl 4.	Geneticky modifikované organismy	396	
4.1.	Předmět ochrany	396	1260
4.2.	Příčiny ochrany	397	1262
4.3.	Cíle ochrany	398	1264
4.4.	Mezinárodněprávní dokumenty	398	1265
4.5.	Právní úprava v Evropské unii	400	1266
4.6.	Prameny právní úpravy	402	1270
4.7.	Organizace státní správy	403	1271
4.8.	Hlavní směry a prostředky právní úpravy	403	1272
4.9.	Odpovědnost při nakládání s geneticky modifikovanými organismy	407	1283
Oddíl 5.	Chemické látky a přípravky	408	
5.1.	Chemické látky a přípravky	408	
5.1.1.	Předmět, příčiny a cíle právní úpravy	408	1284
5.1.2.	Právní úprava v mezinárodním právu	409	1287
5.1.3.	Právní úprava v Evropské unii	411	1295
5.1.4.	Prameny, principy a základní směry právní úpravy	413	1305
5.2.	Závažné havárie způsobené chemickými látkami a jejich prevence	418	1320
Oddíl 6.	Živelní pohromy	421	

6.1.	Úvodní poznámky	421	1333
6.2.	Právní úprava prevence a ochrany před požáry	422	1335
6.3.	Právní úprava prevence a ochrany před povodněmi	422	1338
6.4.	Integrovaný záchranný systém České republiky a krizové řízení	425	1352

Kapitola IX. Právní úprava ochrany životního prostředí v rámci jiných lidských činností

Oddíl 1.	Ochrana životního prostředí a ochrana lidského zdraví ..	427	
1.1.	Úvodní poznámky	427	1355
1.2.	Mezinárodněprávní aspekty	429	1358
1.3.	Právní úprava v Evropské unii	430	1359
1.4.	Základy právní úpravy	432	1362
1.5.	Orgány státní správy	437	1373
Oddíl 2.	Ochrana životního prostředí a památková péče	438	
2.1.	Úvodní poznámky	438	1374
2.2.	Mezinárodněprávní dokumenty	440	1376
2.3.	Právní úprava v Evropské unii	442	1379
2.4.	Prameny právní úpravy	442	1380
2.5.	Hlavní směry a prostředky právní úpravy	443	1381
2.5.1.	Nástroje a instituty právní úpravy	443	1382
2.6.	Odpovědnost na úseku památkové péče	451	1396
2.7.	Organizace státní správy památkové péče	451	1397
Oddíl 3.	Ochrana životního prostředí v hornictví	452	
3.1.	Prameny právní úpravy	452	1399
3.2.	Hornická činnost	453	1400
3.3.	Ochrana životního prostředí při vyhledávání a průzkumu ložisek nerostů	455	1404
3.4.	Ochrana životního prostředí při dobývání a jeho přípravě	457	1409
3.5.	Ochrana životního prostředí při zajišťování a likvidaci starých důlních děl	460	1417
3.6.	Řešení střetů zájmů	461	1418
3.7.	Ekonomické nástroje ochrany životního prostředí při hornické činnosti	462	1420
3.8.	Orgány státní správy na úseku využívání a ochrany nerostného bohatství	462	1425
Oddíl 4.	Ochrana životního prostředí v rámci zemědělství	463	
4.1.	Úvodní poznámky	463	1426
4.2.	Mezinárodněprávní dokumenty	465	1428
4.3.	Právní úprava v Evropské unii	467	1431